

Befolkningsstruktur 2013

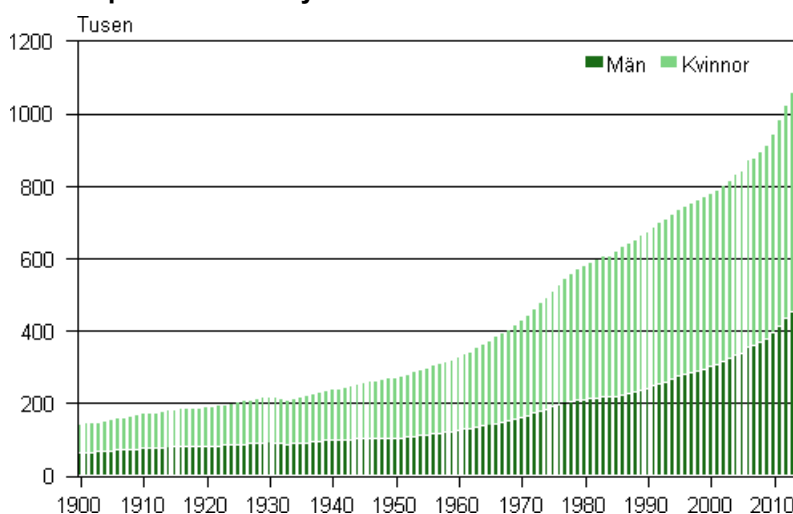
Årsöversikt

Nästan var femte finländare har fyllt 65 år

Korrigerig. Siffrorna i offentliggörandet har korrigerats 26.9.2014. De korrigerade siffrorna är märkta med rött.

Enligt Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen uppgick antalet personer som fyllt 65 år eller mer till 1 056 547 i slutet av år 2013. Deras andel av hela befolkningen var 19,4 procent. Antalet personer som fyllt 65 år har fördubblats från mitten av 1970-talet och fyrdubblats sedan krigsåren.

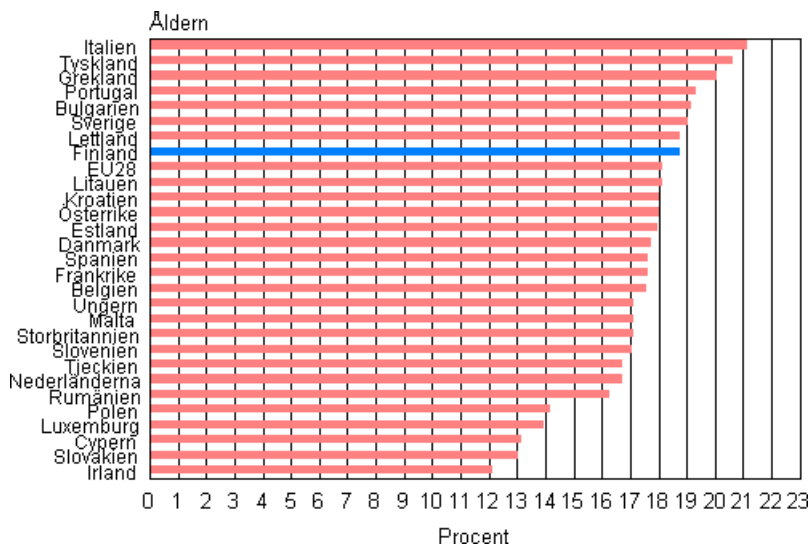
Antalet personer som fyllt 65 år i Finland 1900–2013

Av EU28-länderna har Finland relativt sett åttonde flest personer som fyllt 65 år

Enligt Eurostats statistik för år 2012 fanns det relativt sett flest personer som fyllt 65 år i Italien, 21,2 procent av befolkningen. Den näst största andelen hade Tyskland, 20,7 procent och den tredje största Grekland, 20,1 procent. Av EU28-länderna hamnade Finland i slutet av år 2012 på åttondeplats med 18,8 procent. Andelen av befolkningen som är 65 år eller äldre var minst på Irland, 12,2 procent.

Andelen 65 år fyllda av befolkningen i EU28-länderna år 2012, procent

Av befolkningen i Södra Savolax har var fjärde fyllt 65 år

Sett till landskap var andelen 65 år fyllda av befolkningen störst i Södra Savolax, 26,0 procent. I Kymmenedalen, Södra Karelen och Kajanaland var andelen 23,6 procent, i Nyland (15,7 %) och Norra Österbotten (16,2 %) var andelen personer som fyllt 65 år minst.

Sett till kommun var andelen störst i Luhanka (40,1 %), Kuhmoinen (39,0 %) och Sottunga (35,0 %). Minst var andelen i kommunerna Limingo (8,4 %), Tyrnävä (11,1 %) och Borgnäs (12,1 %).

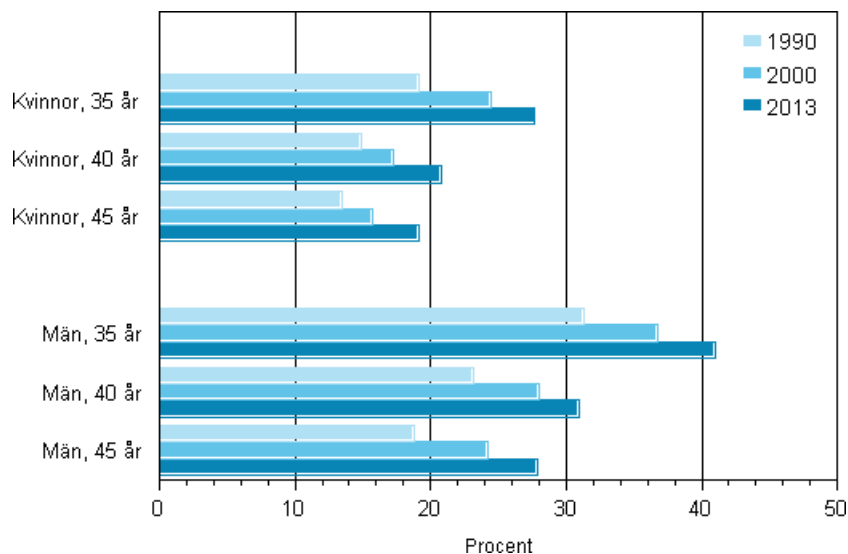
Befolkningens medelålder högst i Sottunga, lägst i Limingo

Medelåldern för hela befolkningen var 41,9 år i slutet av år 2013. Männens medelålder var 40,5 år och kvinnornas 43,3 år. Av landskapen var befolkningens medelålder högst i Södra Savolax, 46,7 år och lägst i Norra Österbotten, 38,8 år. Av kommunerna var befolkningens medelålder högst i Sottunga, 56,3 år och lägst i Limingo, 30,6 år.

Var femte 45-årig kvinna och var fjärde 45-årig man är barnlös

Antalet barnlösa kvinnor och män ökar fortfarande. I slutet av år 2013 var 19,1 procent av kvinnorna i åldern 45 år barnlösa och av männen i samma ålder 27,9 procent. År 1990 var motsvarande andelar bland kvinnorna 13,4 procent och bland männen 18,7 procent.

Andelen barnlösa efter ålder och kön åren 1990, 2000 och 2013

Man kan se inverkan av att man skjuter upp barnafödandet också i yngre årsklasser. År 1990 var andelen barnlösa kvinnor i åldern 35 år 19,2 procent av åldersklassen, medan den i slutet av år 2013 var 27,7 procent. Bland män i åldern 35 år har andelen barnlösa stigit från 31,4 procent i slutet av år 1990 till 41,1 procent.

Flest barnlösa i Nyland, minst i Österbotten

I Österbotten var 13,3 procent av kvinnorna i åldern 45 år barnlösa i slutet av år 2013. I Nyland var nästan var fjärde kvinna i åldern 45 år barnlös (23,3 %), i Helsingfors var andelen 31,5 procent. Bland männen är de regionala skillnaderna nästan lika stora. I Mellersta Österbotten var 22,8 procent av männen i åldern 45 år barnlösa. I Södra Savolax var 30,7 procent av männen i åldern 45 år barnlösa och i Helsingfors 38,6 procent.

Bland kvinnor med svenska som modersmål var andelen barnlösa i åldern 45 år 16,4 procent och bland kvinnor med finska som modersmål 18,6 procent. Också bland män med svenska som modersmål var andelen barnlösa mindre (23,9 %) än bland män med finska som modersmål (27,4 %).

Andelen barnlösa störst bland ogifta och personer med låg utbildningsnivå

Av alla 45-åriga kvinnor var var fjärde kvinna ogift, 56 procent var gifta, 17 procent var frånskilda och en procent var änkor. Bland barnlösa 45-åriga kvinnor var två av tre ogifta, omkring var fjärde var gift, nio procent var frånskilda och under en procent änkor.

Av kvinnor i åldern 45 år som talar ett inhemskt språk som modersmål och som avlagt högst examen på grundläggande nivå var 22,3 procent barnlösa. Av de kvinnor som avlagt examen på mellannivå eller högre nivå var andelen barnlösa 18,1 procent. Bland män i åldern 45 år som talar ett inhemskt språk som modersmål var andelen barnlösa 33,7 procent av dem som högst avlagt examen på grundläggande nivå, 29,0 procent av dem som avlagt examen på mellannivå och 22,0 procent av dem som avlagt examen på högre nivå (uppgifterna om utbildning är från slutet av år 2012).

Fem sjättedelar av Finlands befolkning bor på 2,2 procent av den totala landarealen i Finland

Största delen av Finlands befolkning är koncentrerad till tätorterna. Enligt Statistikcentralens och Finlands miljöcentralens gemensamma tätortsavgränsning bodde nästan 85 procent av finländarna, dvs. 4 574 758 personer, i tätorter i slutet av år 2013. En tätort är oberoende av kommungränser och kan sträcka sig över

flera kommuners områden. I slutet av år 2013 uppgick antalet tätorter till totalt 750 och deras landareal var totalt 6 637,5 km². Omkring fem av sex finländare bodde således inom ett område på bara 2,2 procent av den totala landarealen i Finland.

Största delen av tätorterna är små. Över hälften av tätorterna är tätorter med 200–999 invånare. Enligt tätortsavgränsningen år 2013 är endast 4,4 procent av tätorterna stora tätorter med minst 20 000 invånare. Den största tätorten, sett till invånarantal, är Helsingfors centraltätort som hade nästan 1,2 miljoner invånare. Också till sin areal är Helsingfors centraltätort den största tätorten. Den sträcker sig över så många som 11 kommuners område. Dess landareal var 641,9 km². Enligt situationen i slutet av år 2013 fanns det sammanlagt sex tätorter i Finland med över 100 000 invånare: centraltätorterna Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg, Jyväskylä och Lahtis.

Innehåll

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kommuner grupperade efter invånarantal landskapsvis 31.12.2013.....	6
Tabellbilaga 2. Giftnor efter äktenskapets varaktighet och ordningsnummer 31.12.2013.....	7
Tabellbilaga 3. Kvinnor i åldern 15–78 år efter antalet levande födda barn 31.12.2013.....	8
Tabellbilaga 4. Män i åldern 15–78 år efter antalet levande födda barn 31.12.2013.....	8
Tabellbilaga 5. Kvinnor efter ålder, antal barn och andelen barn 31.12.2013.....	9
Tabellbilaga 6. Män efter ålder, antal barn och andelen barn 31.12.2013.....	9

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Den svenskspråkiga befolkningens andel av hela befolkningen 1900–2013.....	10
Figurbilaga 2. Den demografiska försörjningskvoten 1950–2013 och prognos 2014–2050.....	10
Figurbilaga 3. Andelen personer som inte hör till ett religiöst samfund efter kön 1990–2013.....	11
Figurbilaga 4. Finlands statistiska tätorter 2013.....	12
Kvalitetsbeskrivning: Befolkningsstruktur 2013.....	13

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Kommuner grupperade efter invånarantal landskapsvis 31.12.2013

Landskap	Invånarantalgrupp										
	Kommuner totalt	- 999	1 000– 2 999	3 000– 4 999	5 000– 6 999	7 000– 8 999	9 000– 11 999	12 000– 19 999	20 000– 49 999	50 000– 99 999	100 000 -
HELA LANDET	320	14	70	56	37	28	27	33	35	11	9
Nylands landskap	26	-	3	1	3	-	3	2	11	-	3
Egentliga Finlands landskap	28	1	7	3	1	4	3	5	2	1	1
Satakunta landskap	20	-	7	3	2	2	2	2	1	1	-
Egentliga Tavastlands landskap	11	-	2	-	2	2	1	2	1	1	-
Birkalands landskap	22	-	2	3	3	2	3	2	6	-	1
Päijänne-Tavastlands landskap	11	-	1	4	-	1	-	3	1	-	1
Kymmenedalens landskap	7	-	1	1	2	-	-	-	1	2	-
Södra Karelen landskap	9	-	-	5	2	-	-	-	1	1	-
Södra Savolax landskap	14	-	5	2	4	-	-	1	1	1	-
Norra Savolax landskap	20	-	5	7	-	2	2	-	3	-	1
Norra Karelen landskap	13	-	2	2	2	2	1	3	-	1	-
Mellersta Finlands landskap	23	1	8	5	2	-	3	1	2	-	1
Södra Österbottens landskap	18	-	4	3	2	1	1	6	-	1	-
Österbottens landskap	15	-	2	1	4	3	2	2	-	1	-
Mellersta Österbottens landskap	8	1	2	3	1	-	-	-	1	-	-
Norra Österbottens landskap	29	1	7	2	5	5	3	4	1	-	1
Kajanalands landskap	9	-	3	2	-	1	2	-	1	-	-
Lapplands landskap	21	1	4	8	2	3	-	-	2	1	-
Åland	16	9	5	1	-	-	1	-	-	-	-
Invånare	5 451 270	8 436	146 083	221 909	219 722	223 903	273 465	525 353	1 073 072	737 132	2 022 195

Tabellbilaga 2. Giftna kvinnor efter äktenskapets varaktighet och ordningsnummer 31.12.2013

Äktenskapets varaktighet	Äktenskapets ordningsnummer							
	Totalt	1	2	3	4	5	6-	Okänd
Totalt	1 007 269	879 199	112 224	11 882	1 472	216	65	2 211
0	25 752	19 716	5 005	820	169	28	14	-
1	30 207	23 022	6 028	972	142	29	14	-
2	29 084	22 282	5 717	895	153	24	13	-
3	29 401	22 979	5 428	845	128	18	3	-
4	28 458	22 147	5 405	776	106	21	3	-
0-4	142 902	110 146	27 583	4 308	698	120	47	-
5	28 584	22 417	5 325	720	100	18	4	-
6	26 509	20 756	5 005	658	73	15	2	-
7	24 429	19 212	4 542	605	61	7	2	-
8	24 340	19 270	4 507	488	64	10	1	-
9	23 618	18 540	4 498	511	61	7	1	-
5-9	127 480	100 195	23 877	2 982	359	57	10	-
10	20 598	16 417	3 719	402	50	6	4	-
11	20 720	16 503	3 723	434	51	8	1	-
12	18 671	14 914	3 307	402	44	3	1	-
13	19 073	15 305	3 346	381	39	2	-	-
14	17 194	13 901	2 960	294	30	3	-	6
10-14	96 256	77 040	17 055	1 913	214	22	6	6
15-19	79 092	65 834	11 931	1 073	106	9	1	138
20-24	71 713	62 528	8 379	646	45	5	-	110
25-29	71 424	63 753	7 046	421	20	1	-	183
30-34	76 957	69 879	6 407	264	11	1	1	394
35-39	79 552	74 388	4 679	140	10	1	-	334
40-44	87 320	84 547	2 481	70	3	-	-	219
45-49	73 132	71 581	1 445	37	6	-	-	63
50-54	51 604	50 761	786	18	-	-	-	39
55-59	31 177	30 808	346	5	-	-	-	18
60-64	13 138	13 013	116	1	-	-	-	8
65-69	3 237	3 200	35	-	-	-	-	2
70-	180	180	-	-	-	-	-	-
Okänt	2 105	1 346	58	4	-	-	-	697

Tabellbilaga 3. Kvinnor i åldern 15–78 år efter antalet levande födda barn 31.12.2013

Ålder	Antal levande födda barn									
	Kvinnor totalt	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15–78	2 131 649	730 085	345 789	615 869	300 574	92 824	26 144	9 207	4 113	7 044
15–19	153 643	152 469	1 116	56	2	-	-	-	-	-
20–24	166 595	147 284	13 896	4 526	770	110	8	-	1	-
25–29	165 567	106 962	29 504	20 981	5 943	1 493	482	149	42	11
30–34	170 172	65 739	36 692	44 896	15 874	4 336	1 383	651	310	291
35–39	165 351	39 807	29 786	56 918	26 614	7 672	2 332	874	543	805
40–44	154 636	31 562	25 783	54 513	28 682	8 945	2 715	1 007	459	970
45–49	182 119	35 277	29 199	64 874	35 791	11 188	3 218	1 121	492	959
50–54	187 002	33 550	30 170	67 121	38 500	12 059	3 176	1 048	466	912
55–59	189 252	31 737	33 201	70 652	37 429	11 405	2 807	883	360	778
60–64	194 226	29 741	38 377	77 013	35 237	9 764	2 351	706	319	718
65–69	185 301	25 908	39 157	74 521	32 422	9 339	2 240	742	308	664
70–74	127 939	17 431	24 138	49 440	24 483	8 402	2 431	783	334	497
75–78	89 846	12 618	14 770	30 358	18 827	8 111	3 001	1 243	479	439

Tabellbilaga 4. Män i åldern 15–78 år efter antalet levande födda barn 31.12.2013

Ålder	Antal levande födda barn									
	Män totalt	0	1	2	3	4	5	6	7	8-
15–78	2 118 390	905 909	303 119	530 609	257 071	80 086	23 274	8 147	3 564	6 611
15–19	159 903	159 544	349	10	-	-	-	-	-	-
20–24	174 276	165 183	7 048	1 744	260	35	6	-	-	-
25–29	174 367	135 575	22 604	12 230	2 901	724	241	73	17	2
30–34	180 608	96 163	35 556	34 211	10 346	2 635	891	426	228	152
35–39	174 775	62 935	31 887	50 731	20 643	5 404	1 546	602	400	627
40–44	161 204	48 246	26 489	50 231	24 588	7 340	2 239	830	347	894
45–49	186 147	51 056	28 514	58 532	31 811	10 490	3 212	1 101	478	953
50–54	187 930	48 298	27 536	60 169	34 658	11 353	3 361	1 173	482	900
55–59	184 987	43 380	28 124	61 580	34 866	11 487	3 185	1 064	429	872
60–64	186 942	38 175	31 736	67 832	33 642	10 442	2 940	980	388	807
65–69	170 935	29 710	32 149	66 108	29 871	8 991	2 369	785	307	645
70–74	107 976	16 957	19 733	42 260	19 855	6 225	1 710	546	239	451
75–78	68 340	10 687	11 394	24 971	13 630	4 960	1 574	567	249	308

Tabellbilaga 5. Kvinnor efter ålder, antal barn och andelen barn 31.12.2013

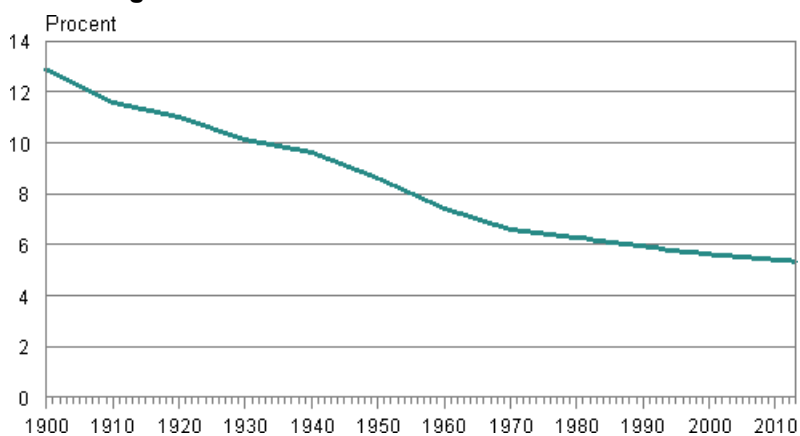
Ålder	Kvinnor totalt	Levande födda barn, totalt	Antalet barn per kvinna	Barnaföderskor sammanlagt	Barnaföderskornas andel av åldersklassen	Antalet barn per barnaföderska
15–78	2 131 649	3 136 523	1,47	1 401 564	65,8	2,24
15–19	153 643	1 234	0,01	1 174	0,8	1,05
20–24	166 595	25 745	0,15	19 311	11,6	1,33
25–29	165 567	98 956	0,60	58 605	35,4	1,69
30–34	170 172	206 942	1,22	104 433	61,4	1,98
35–39	165 351	282 352	1,71	125 544	75,9	2,25
40–44	154 636	289 048	1,87	123 074	79,6	2,35
45–49	182 119	347 206	1,91	146 842	80,6	2,36
50–54	187 002	363 099	1,94	153 452	82,1	2,37
55–59	189 252	362 456	1,92	157 515	83,2	2,30
60–64	194 226	363 104	1,87	164 485	84,7	2,21
65–69	185 301	347 674	1,88	159 393	86,0	2,18
70–74	127 939	254 328	1,99	110 508	86,4	2,30
75–78	89 846	194 379	2,16	77 228	86,0	2,52

Tabellbilaga 6. Män efter ålder, antal barn och andelen barn 31.12.2013

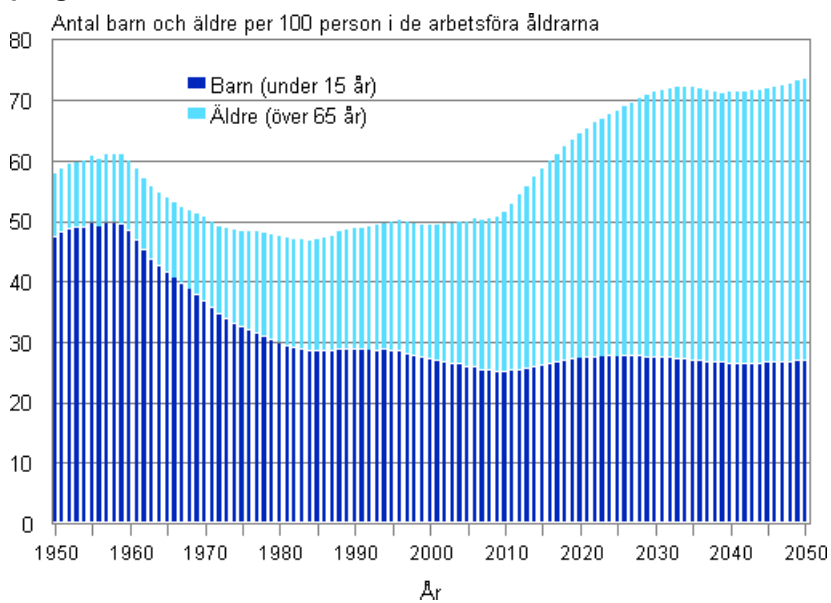
Ålder	Män totalt	Levande födda barn, totalt	Antalet barn per man	Antalen män som har barn	Fädernas andel av åldersklassen	Antalet barn per far
15–78	2 118 390	2 713 120	1,28	1 212 481	57,2	2,24
15–19	159 903	369	0,00	359	0,2	1,03
20–24	174 276	11 486	0,07	9 093	5,2	1,26
25–29	174 367	60 441	0,35	38 792	22,2	1,56
30–34	180 608	155 480	0,86	84 445	46,8	1,84
35–39	174 775	236 775	1,35	111 840	64,0	2,12
40–44	161 204	257 354	1,60	112 958	70,1	2,28
45–49	186 147	318 733	1,71	135 091	72,6	2,36
50–54	187 930	333 856	1,78	139 632	74,3	2,39
55–59	184 987	336 198	1,82	141 607	76,5	2,37
60–64	186 942	341 945	1,83	148 767	79,6	2,30
65–69	170 935	315 500	1,85	141 225	82,6	2,23
70–74	107 976	206 902	1,92	91 019	84,3	2,27
75–78	68 340	138 081	2,02	57 653	84,4	2,40

Figurbilagor

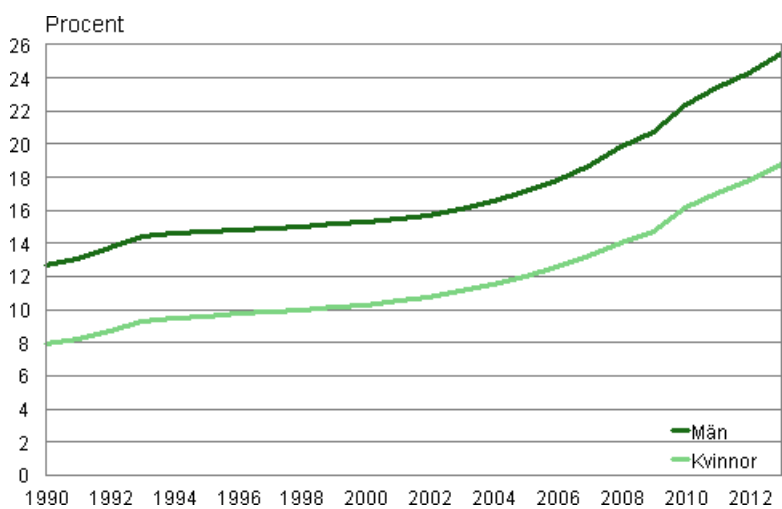
Figurbilaga 1. Den svenskspråkiga befolkningens andel av hela befolkningen 1900–2013

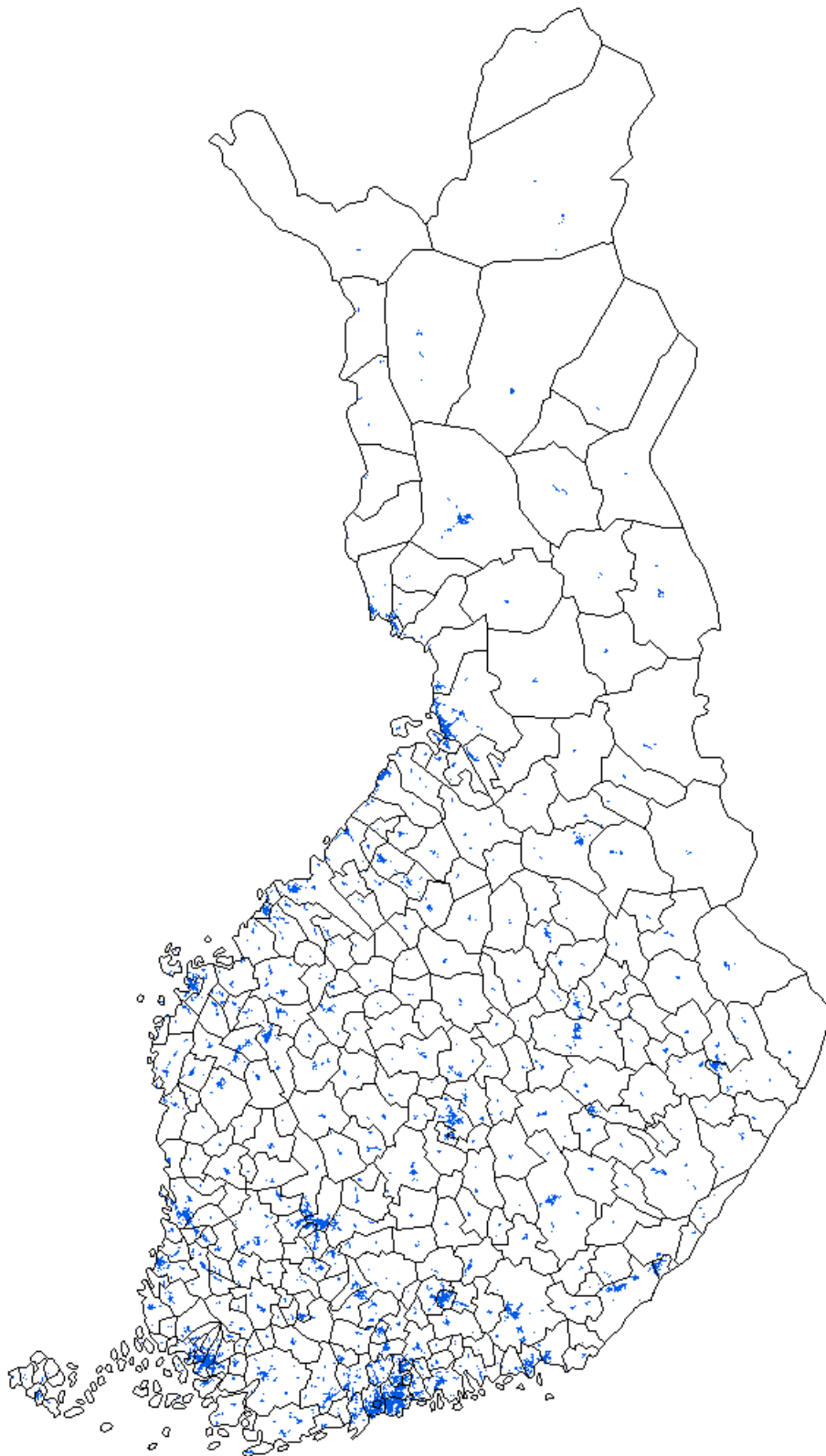
Figurbilaga 2. Den demografiska försörjningskvoten 1950–2013 och prognos 2014–2050

Figurbilaga 3. Andelen personer som inte hör till ett religiöst samfund efter kön 1990–2013

Figurbilaga 4. Finlands statistiska tätorter 2013

Kvalitetsbeskrivning: Befolkningsstruktur 2013

1. Relevans av statistikuppgifterna

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver den befolkning som årets sista dag bott i Finland..

Befolkningsregistercentralen och magistraten upprätthåller befolkningsdatasystemet i Finland. Den senaste mantalsskrivningen i Finland verkställdes 1.1.1989. Därefter har befolkningsdatasystemet uppdaterats med ändringsanmälningar. I lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (21.8.2009/661) definieras vilka uppgifter som ska registreras i befolkningsdatasystemet. Anmälningar om befolkningsförändringar för det gångna året inväntas till den sista januari. Befolkningsregistercentralen sänder Statistikcentralen uppgifterna om befolkning vid årsskiftet i början av februari.

Statistikcentralen har till uppgift att utarbeta statistik och göra utredningar som gäller samhällsförhållanden (Lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Till dessa hör också befolkningsstatistik. Statistikcentralens arbetsordning fastställer att enheten för individstatistik gör upp befolknings- och välfärdstatistiken (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-621-14).

Begrepp

Med **befolkning** avses de finska medborgare och utlänningar som är stadigvarande bosatta i Finland, även om de är tillfälligt utomlands.

Utlänningar har laglig hemvist i Finland om vistelsen har varat eller är avsedd att vara minst ett år. Till befolkningen räknas inte personer som bor tillfälligt i Finland och inte heller asylsökande som bara har ett tillfälligt uppehållstillstånd eller vars ansökan om uppehållstillstånd är under behandling. Asylsökare får en hemvist och ingår i statistiken först då ansökan är godkänd.

Personer bosatta i Finland vilka är medlemmar av en främmande stats ambassad, handelsrepresentation eller konsulat och dessa personers familjemedlemmar och personliga tjänstefolk räknas inte till befolkningen i Finland, om de inte är finska medborgare. Till den i Finland bosatta befolkningen räknas däremot den finländska personalen på Finlands ambassader och handelsrepresentationer i utlandet samt personer som tjänstgör i FN:s fredsbevarande styrkor.

En finsk medborgare som kommit till Finland måste meddela magistraten om vistelser som överstiger tre månader. Magistraten uppdaterar uppgifterna i befolkningsdatasystemet (lag 661/2009). Av en utlänning som kommer till Finland krävs det att han har ett giltigt visum, uppehållstillstånd eller uppehållstillstånd för arbetstagare eller näringsidkare, om han inte är medborgare i ett EU- eller EES-land eller om ej annat föranleds av internationella överenskommelser som är bindande för Finland (Utlänningslag 301/2004). En medborgare i ett EU- eller EES-land kan vistas i Finland i tre månader utan särskilt tillstånd, varefter han behöver grunder för sin vistelse i landet och registrering hos magistraten. Magistraten registrerar i befolkningsdatasystemet de uppgifter som den fått om en utländsk medborgares hemort, om personen får en hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994) och en stadigvarande bostad. Efter att en utländsk medborgare kommit till Finland ska dennes arbete eller studier vara eller personen ha ett arbetsavtal på två år innan han kan få hemortsrätt.

På motiverad begäran kan en utländsk medborgares uppgifter registreras också efter en kortvarig vistelse, om denne t.ex. har en sådan tillfällig bostad i Finland som avses i lagen om hemkommun och registreringen är nödvändig för att denne ska kunna göra sina rättigheter gällande när det gäller arbete eller motsvarande omständigheter. I statistiken över befolkningsförändringar räknas en person som flyttar från utlandet till Finland som invandrare endast om det i befolkningsdatasystemet antecknats att denne fått en stadigvarande bostad i Finland.

Personer som flyttar ut ur landet ska göra en flyttningsanmälan på samma sätt som personer som flyttar i Finland (lagarna 661/2009, 201/1994). Som utvandrare betraktas personer som flyttar utomlands för en längre tid än ett år. Undantag är finska medborgare som är diplomater, personer som arbetar inom utvecklingssamarbete m.m. (Lag om hemkommun 201/1994). Enligt en överenskommelse mellan de nordiska länderna betraktas tillfällig vistelse på mindre än sex månader inte som flyttning (Lag om hemkommun 201/1994, förordning och statsfördrag 96/2006).

När en person flyttar från ett nordiskt land till ett annat bör han anmäla inflyttningslandets lokala registermyndighet om sin inflyttning. Registermyndigheten beslutar om personen registreras som boende i inflyttningslandet eller inte. Registermyndigheten i inflyttningslandet meddelar personen i fråga och registermyndigheten i utflyttningslandet om sitt beslut. I utflyttningslandets befolkningsregister antecknas som utflyttningsdag den dag då personen upptagits i inflyttningslandets lokala befolkningsregister (Lag om hemkommun 201/1994, förordning och statsfördrag 96/2006).

Med **bostadsort** avses den ort där den bostad i vilken en person varit skriven den sista dagen under året är belägen. Den nuvarande lagen om hemkommun ger en person större frihet att välja sin stadigvarande bostadsort. Studerande kan t.ex. om de så önskar vara skrivna på den ort där de studerar. Också bostadslösa hör till den bofasta befolkningen i en kommun.

En person kan, förutom sin stadigvarande hemvist, ha en tillfällig boning i en bostad där han/hon enligt egen uppgift bor tillfälligt minst tre månader. Statistiken görs bara upp enligt den stadigvarande bostadsorten. Uppgifterna om bostadsort har tagits ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem.

Uppgift om **civilstånd** erhålls ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem. Observera att samboende inte är ett civilstånd. Det finns representanter för alla civilstånd bland dem som är samboende, också personer som fortfarande officiellt är gifta

De nuvarande bestämmelserna om äktenskapsskillnad inbegriper inte längre begreppet hemskillnad. Personer som före 1.1.1988 på basis av de gamla bestämmelserna om äktenskapsskillnad tilldömts och fortfarande lever i hemskillnad har i statistiken betraktats som gifta.

Ett par där båda är av samma kön har sedan 1.3.2002 också i Finland fått registrera sitt partnerskap. I tabellerna över kommunerna har de personer som lever i ett registrerat partnerskap sammanslagits med gifta p.g.a. datasekretess och på motsvarande sätt har frånskilda från och änkor/änklingar efter registrerat partnerskap sammanslagits med frånskilda och änkor/änklingar.

Civilståndindelningen är följande:

- ogift
- gift
- frånskild
- änka/änkling
- i registrerat partnerskap
- frånskild från registrerat partnerskap
- frånskild från registrerat partnerskap
- änka/änkling efter registrerat partnerskap

År 2013 ingick i befolkningsdatasystemet 51 100 personer utan uppgift om civilstånd. Det var invandrare vars uppgifter om civilstånd inte har införts i befolkningsdatasystemet. Befolkningsdatalagen kräver att uppgiften om civilstånd införs i befolkningsdatasystemet bara för finska medborgares del. För statistiken kodades barnlösa personer som ogifta och om personen hade barn ändrades hans/hennes civilstånd till frånskild.

Födelselandet fastställs enligt moderns stadigvarande hemland vid barnets födelse. Därmed är t.ex. Sovjetunionen födelseland för estniska inflyttare som är födda före Estlands självständighet. Likaså är Finland födelseland för personer som är födda inom de områden som Finland överlätit, trots att området inte längre hör till Finland. Födelselandet fastställs enligt statsstrukturen vid tidpunkten för födelsen. I kodning av födelseland används ISO 3166-standarderna.

Härkomst och bakgrundsland

Statistikcentralen har under år 2012 infört en ny klassificering efter härkomst. En liknande klassificering används redan i de övriga nordiska länderna. Härkomst och bakgrundsland bestäms utgående från uppgiften om födelseland för en persons föräldrar. Med hjälp av klassificeringen efter härkomst är det lätt att särskilja utrikes födda och inrikes födda personer med utländsk bakgrund.

Uppgifter om personer som dött före år 1964 har inte förts in i Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem. I Finlands befolkning ingår något under 900 000 personer födda i Finland, vars båda föräldrar har okänt födelseland, eftersom dessa personers föräldrar var döda innan befolkningsdatasystemet grundades. Då uppgifter saknas om föräldrar till personer som är födda i Finland före år 1970 har man slutit sig till att de är av finländsk bakgrund, om de talar ett inhemskt språk som sitt modersmål (finska, svenska, samiska). Även alla personer som har minst en förälder som är född i Finland är av finländsk bakgrund. Alla personer som är av finländsk bakgrund har Finland som bakgrundsland.

De personer vars enda kända förälder eller båda föräldrar är födda utomlands är av utländsk bakgrund. Av utländsk bakgrund är också utrikes födda personer med föräldrar om vilka det inte finns uppgifter i befolkningsdatasystemet. Man har slutit sig till att personer som är födda i Finland före år 1970 och som talar ett främmande språk som modersmål är av utländsk bakgrund liksom också personer som är födda i Finland år 1970 eller efter det, om det inte finns uppgifter om någondera föräldern i befolkningsdatasystemet.

Om personens båda föräldrar är utrikes födda är bakgrundslandet i första hand det land där den biologiska modern är född. Om det bara finns uppgift om den utrikes födda fadern, är bakgrundslandet det land där fadern är född. Om det inte finns uppgifter om någondera föräldrarnas födelseland, är utrikes födda personers bakgrundsland personens eget födelseland. I sådana fall där det inte finns uppgifter om föräldrarna till inrikes födda personer och då man slutit sig till att personerna är av utländsk härkomst är bakgrundslandet okänt.

I fråga om barn som är adopterade från utlandet jämföras adoptivföräldrar med biologiska föräldrar. På så sätt betraktas barn som adopterats från utlandet av personer födda i Finland som barn med finländsk bakgrund och deras bakgrundsland är sålunda Finland.

Medborgarskap är ett rättsligt förhållande mellan individen och staten, som definierar individens ställning i staten och de viktigaste rättigheterna och skyldigheterna i förhållandet mellan individen och staten (Medborgarskapslag, 359/2003). Om en person är medborgare i två länder, av vilka det ena är Finland, ingår han/hon i statistiken som finsk medborgare. Om en utländsk medborgare som bor i Finland har medborgarskap i flera andra länder, ingår han/hon i registret och statistiken som medborgare i det land som utfärdat det pass på vilket han/hon kommit till Finland.

I klassificeringen av medborgarskap används ISO 3166 -standarderna.

Medelfolkmängden är det aritmetiska medeltalet för folkmängden i början och i slutet av året.

Uppgift om **religionssamfund** erhålls ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem. I samband med namngivning uppges trossamfundet för barnet i befolkningsdatasystemet. Uppgiften hålls om man inte separat ändrar det med en anmälan.

Den nya religionsfrihetslagen (453/2003) trädde i kraft 1.8.2003. Den nya lagen gjorde det möjligt för en person att höra till flera religiösa samfund samtidigt under en övergångstid på tre år. Övergångstiden upphörde 1.8.2006 och därefter bestämmer de religiösa samfunden själva om deras medlemmar också kan höra till andra religiösa samfund. Dessa personer finns inte med i medlemsantalet för det religiösa samfund som de anslutit sig till då de redan tillhört ett annat samfund.

Statistik över trossamfund görs bara över de personer som antecknats i religiösa samfund i Patent- och registerstyrelsens register. I Finland kan minst 20 fullvuxna personer grunda ett religionssamfund (Religionsfrihetslag 453/2003).

För de barn som fötts i slutet av året och för vilka namn, språk och religion inte anmälts till befolkningsdatasystemet under januari, förs moderns religion vid årsskiftet till statistiken som religion för barnet. I följande års statistik har uppgiften preciserats efter anmälan.

För utlänningars del ger uppgiften om trossamfund inte en korrekt bild. Alla religionssamfund finns inte i Patent- och registerstyrelsens register och alla religionsutövare ansluter sig inte till församlingar. I slutet av år 2013 hörde 84 procent av personer med ett främmande språk som modersmål som var bosatta i Finland enligt befolkningsdatasystemet inte till något registrerat religionssamfund.

Uppgiften om trossamfund är definierad som ytterst känslig. Landskapsvis kan man publicera bara trossamfund med minst 5 fall och kommunvis med minst 10 fall.

Med **ålder** avses en persons ålder i hela år den sista dagen under året. Uppgiften har tagits ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem.

Uppgiften om **språk** införs i befolkningsdatasystemet samtidigt som föräldrarna uppger namnet på ett nyfött barn och dess trossamfund. Uppgiften är oförändrad i registret, om den inte ändras separat. För de barn som fötts i slutet av året och för vilka namn, språk och religion inte meddelats till befolkningsdatasystemet under januarimånad, förs moderns språk och religion in i statistiken för årsskiftet som språk och religion för barnet. I följande års statistik har uppgiften preciserats efter att meddelandet erhållits. Uppgiften om språk kan eventuellt ändras för barn i tvåspråkiga familjer, där faderns språk kan antecknas som språk i befolkningsdatasystemet.

I tillförlitlighetsundersökningen av befolkningsdatasystemet år 2012 frågades omkring 9 000 personer i arbetsför ålder om deras modersmål är korrekt i befolkningsdatasystemet. Uppgiften var korrekt för 99,7 procent av svarspersonerna.

Under år 1999 övergick Befolkningsregistercentralen till att koda språk enligt ISO 639 -standard. Statistikcentralen har fått språken färdigt kodade (ISO 639-1) från Befolkningsregistercentralen sedan år 1999 och de icke-kodade språken i klartext. Bland språknamnen i klartext fanns många språk som var något felskrivna eller skrivna på svenska. För dessa språk har Statistikcentralen givit en kod. Tidigare har Statistikcentralen kodat alla främmande språk utgående från namnen i klartext och givit språket en kod om det i Finland talats av omkring 15 personer.

Statistikcentralen har utvecklat en **statistisk kommungruppering** och tillämpar den sedan år 1989. Indelningen gör en bättre åtskillnad mellan städer och landsbygd än den administrativa indelningen i städer och övriga kommuner.

I kommunindelningen har kommunerna grupperats i tre grupper på basis av andelen tätortsbefolkning och folkmängden i den största tätorten:

- Urbana kommuner
- Tätortskommuner
- Landsbygdskommuner

Till *urbana kommuner* förs de kommuner i vilka minst 90 procent av befolkningen bor i tätorter eller där folkmängden i den största tätorten är minst 15 000.

Tätortskommuner är däremot de kommuner i vilka minst 60 procent, men under 90 procent av befolkningen bor i tätorter och där folkmängden i den största tätorten är minst 4 000 men under 15 000.

Till *landsbygdskommuner* förs de kommuner där mindre än 60 procent av befolkningen bor i tätorter och där folkmängden i den största tätorten är under 15 000 och de kommuner där minst 60 procent, men under 90 procent av befolkningen bor i tät-orter och där folkmängden i den största tätorten är under 4 000.

Grupperingen har uppdaterats på basis av 2013 års tätortsgränsuppgifter.

En **tätort** är en förtätning av byggnader med minst 200 invånare. Som grund för avgränsningen används befolkningsuppgiften från slutet av året innan. Tätorter definieras och avgränsas i samarbete med Finlands miljöcentral med hjälp av metoder som bygger på geografisk information, i vilka man använder sig av byggnads- och befolkningsuppgifter i Statistikcentralens 250 m x 250 m rutmaterial. Vid definieringen granskas folkmängden samt antalet byggnader och våningsarealen i rutor som innehåller byggnader och i gränsande rutor. Av de sammanhängande förtätningar av byggnader som uppstått vid definieringen väljs de som har minst 200 invånare.

2. Metodbeskrivning

Befolkningsmaterialet är ett totalmaterial, som omfattar hela den i Finland bosatta befolkningen som uttagits ur befolkningsdatasystemet.

3. Felfrihet och exakthet

Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem kan allmänt taget anses mycket täckande. För att en person skall få en personbeteckning måste han/hon registreras i befolkningsdatasystemet. I praktiken är det omöjligt att leva i Finland utan personbeteckning. Lagligt arbete, att öppna ett bankkonto, att sköta ärenden med myndigheter osv. förutsätter en personbeteckning. Man kan anta att det inte i Finland finns ett betydande antal personer som arbetar 'svart' under perioder på mer än ett år och som får lön kontant. En vistelse på minst ett år är en förutsättning för registrering i befolkningen i Finland.

Befolkningsdatasystemet har upprätthållits efter indragningen av mantalsskrivningen sedan år 1989 bara på basis av anmälningar om befolkningsförändringar. Den tillförlitlighetsundersökning som gjorts om befolkningsdatasystemet beträffande adresser berättar om anmälningarnas riktigheten.

Befolkningsregistercentralen beställer årligen av Statistikcentralen en urvalsundersökning om adressuppgifternas riktighet. Omkring 11 000 personer tillfrågas om deras adress i befolkningsdatasystemet är korrekt. I undersökningen år 2012 var uppgiften korrekt gällande 98,9 procent av svarspersonerna. Urvals bortfallet var 16,9 procent. Vid bortfall försökte man kontrollera adresserna i andra källor. Man kunde då fastställa att adressen var korrekt för 92,3 procent av personerna i bortfallet, för 5,9 procent var den inkorrekt och för 1,8 procent kunde den inte kontrolleras. Om man förmodar att alla de uppgifter i bortfallet som inte kunde kontrolleras var inkorrekta, hade den slutliga andelen korrekta adresser varit 98,1 procent.

Den kommunvisa befolkningstatistiken påverkas av felaktiga adresser bara om den felaktiga adressen är i någon annan kommun än den rätta adressen. Av de felaktiga adresser är bara en del i fel kommun.

I samband med kommunalvalen avslöjar returnerade anmälningar om utlänningars rösträtt i allmänhet omkring 1 000 personer, som flyttat från Finland utan flyttningsanmälan och som således fortsättningsvis är statistikförda i befolkningen. Befolkningsregistercentralen avlägsnar dessa ur den i landet bosatta befolkningen i befolkningsdatasystemet före följande årsskifte.

Efter utredning har man från det befolkningsmaterial man erhållit från befolkningsdatasystemet i slutet av år 2013 strukit 913 personer som sannolikt flyttat utomlands. Dessa personer är utländska medborgare vars adress är okänd och som under åren 2010–2012 inte erhållit löneinkomst, kapitalinkomst, företagarinkomst, arbetslöshetsstöd, pensionsinkomst, utkomststöd eller sjukförsäkringsersättning.

4. Tidsenlighet och rättidighet

Statistikcentralen daterar befolkningen vid årsskiftet årets sista dag. Sedan år 1999 har man som områdesindelning använt områdesindelningen den första dagen följande år. De kommuner som årets första dag sammanslås har således redan statistikförts tillsammans i statistiken för föregående års sista dag. Uppgiften om de sammanslagna kommunernas folkmängd före sammanslagningen finns dock tillgänglig vid behov.

Preliminära uppgifter om befolkningen kommunvis finns tillgängliga månatligen.
http://pxweb2.stat.fi/database/statfin/vrm/vamuu/vamuu_sv.asp

5. Tillgänglighet och transparens

Primäruppgifter om befolkningen finns tillgängliga i elektronisk form kommunvis eller med en större områdesindelning i Statistikcentralens avgiftsfria informations-tjänst 'Befolkning' (Statistikdatabaser) på Internet under adress: http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/databasetree_sv.asp

Mera specificerade uppgifter om befolkningen, bl.a. efter kommunens delområde, finns under den avgiftsbelagda elektroniska informationstjänsten. Mera information om Statistikcentralens avgiftsbelagda tjänster finns under adress: http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

6. Jämförbarhet

Till och med år 1998 sammanställdes den kommunvisa befolkningsstatistiken för årsskiftet enligt områdesindelningen årets sista dag. Från och med år 1999 har man använt områdesindelningen den första dagen följande år. Vid beräkning av förändringen av folkmängden i kommunen har förändringen räknats för de sammanslagna kommunernas del med beaktande av de tidigare folkmängderna i de kommuner som sammanslås.

Vid tabellering av regionala tidsserier om befolkningen kan tabellerna antingen göras enligt områdesindelningen resp. år eller genom att retroaktivt uppdatera områdesindelningen att motsvara statistiken det sista året. I tabellerna anges alltid vilken områdesindelning som använts.

Uppgifter om befolkningen finns tillgängliga sedan år 1749. Från och med år 1865 har folkmängder publicerats efter församling och fr.o.m. år 1880 folkmängder efter kommun. Till och med år 1940 finns det uppgifter om befolkningens ålder, civilstånd och språk tillgängliga i prästerskapets tioårstabeller. Från och med år 1950 anges dessa uppgifter kommunvis på basis av folkräkningar. Från och med år 1970 är årliga uppgifter om befolkningens ålder samt civilstånd och språk tillgängliga kommunvis.

Tidsserierna för befolkningsuppgifterna i den avgiftsfria informationstjänsten om befolkningen börjar från år 1865, och efter kommun från 1980.

7. Tydlighet och konsistens

I Statistikcentralens övriga statistik används befolkningsstatistikens material som primäruppgifter i fråga om befolkningen. Således stämmer Statistikcentralens olika statistikgrenar överens med varandra när det gäller uppgifterna om befolkningen.

Befolkningsregistercentralen offentliggör folkmängden varje månad. Uppgifterna avviker från Statistikcentralens månatliga preliminära statistik. Befolkningsregistercentralen offentliggör registersituationen vid månadsskiftet. Statistikcentralen väntar på ändringsanmälningar två veckor efter månadens slut innan den preliminära statistiken sammanställs över situationen i slutet av föregående månad.

Förfrågningar

Markus Rapo 029 551 3238

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

vaesto.tilasto@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Befolkningsstruktur 2013, Statistikcentralen